

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

A BAJAI SZABADELVÜPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítanak.

Csoda történt . . .

(S) Az újpárt vezére által valósággal elemi erővel fölrobbantott petárda képezte uralkodó planétáját az immár egyre jobban elposványosodó végtelen válság most lezajlott hetének.

Némelyek szerint csoda történt . . . Akiknek szemét azonban nem fűdi nemzeti-szinü hályog, azok Bánffy »renegálásában« csak szerény auspiciumát látják annak a megvalósulás réve felé törtető politikai jóslatnak, hogy a »husosfazékért« való küzdelemben egybeforrott ezerszinü és ezerelevü honmentő szövetkezet nyomban elemeire bomlik, mihelyt elveszti lába alól az ő utópisztikus »elveinek« egyetlen sarkkővét, a hatalom közös birtokának egyre halványuló reményét, mely ideig-óráig testvérekké avatta volt a legellentétebb politikai hitvallások apostolait.

Az egzisztenciák tekervényeiben gyakorlott publicisztikai szem — minden letagadással szemben — megállapíthatja ma már, hogy a koalíció egységét kikezde a lassan, de biztosan emészto fölbomlás vegyi folyamata. Bánffy elszakadása nemcsak szimptomatikus jelenség, hanem első, pozitív körtünete amaz eddig erőszakkal szított harmonia züllésének, mely harmoniát oly nagy garral vetette felszínre mindig a szövetkezett tábor, valahányszor a szabadelvűpárt vezérei honfiúi önmérsékletre, a felségjogok respektálására és a kölcsönös koncessziók alapján föl-építendő becsületos béke megkötésére intet-

ték a választási győzelmüktől másfélesztondön keresztül mámoros »alkotmányvédőket.«

A »hazaárulásnak« bélyegzett józan intő szóra unos-untig csak a honmentő szövetkezet nagyhangú pluralis majestaticusa visszhangzott ebben a fanatizált országban és zürzavaros kórusban szállt felénk mindvégig: Mi, a nemzeti ellentállás világító tornyai, a megbonthatatlan egység halhatatlan szimbolumai, nem engedünk egységes elveinkből soha-soha.

És aztán, hogy pörére vetköztette a nemzetiszinü lepelbe burkolódzó országfölforgató hősöket a veszendőnek indult állami jogrend fölött éberem örökös felsőbb hatalom és nap-nap után jobban megfogyatkozott a koalíció programjában a kormánypolg legközelebbi megkaparintásának büvös-bájos reménysege, szemmeláthatólag lazulni kezdett az a kapocs, mely az alkotmányvédő tábor vezérkarát eleddig egybefűzte. Egyszerre »külön elvekké« állottak elő az »egységes« szövetkezet heterogén elemei és a 67-es Bánffy többé nem találta honját e hazában.

A magunk részéről egyáltalán nem keressük Bánffy állásfoglalásának morális hátterét. Mi csak a lezajlott villámcsikázásból kipatant világító szikrákat fogtuk föl, melyek napnál fényesebben hirdetik minna, hogy Bánffy leleplezte a koalíciót.

Idézzünk csak az indulatok förgetegében szerteröppent világítószikrák tömkelegéből . . . A villám fényénél hadd lássa meg a nemzet, hogyan tettek-vettek az ő szent nevében a népbizalom nemzetiszinü letéteményesei . . . Foglaljuk csak össze a Bánffy elszakadásának

históriáját, az oknyomozó történelem világánál . . .

Bánffy leleplezte az egyesült ellenzéket és kivallotta, amit egyébként már rég rebesgettek, hogy a mellét hazafiasan verdeső vezérkar, a katonai követelések homályos formulázásával be akarta csapni a koronát, a választói jog dolgában való taktikázásával pedig a nemzetet.

És most nézzük: mi a védelme a dicső koalíciónak e súlyos vádakkal szemben? Talán arcába szökött a fölháborodástól a vér? Talán sietett érvekké cáfolni meg Bánffy leleplezéseit?

Nem.

A koalíció válasza im' ez: »én sohasem biztam Bánffy Pálfordulásában, én mindig tudtam, hogy intrikus, alattomos, titkos utakon járó, ravasz és gonosz.«

Ennyi a honmentő szövetkezet védekezése mindössze: egy semmitmondó bizalmatlansági vétum a tőlük elpártolt Bánffynak.

Nem a rettenetes vád ellen védekezik a koalíció, nem azt a méltóságos viselkedést látjuk, melyről lepatann minden mérgezett nyíl, sem azt a nyugodt öntudatot, mely egyszerűen tényekre hivatkozik és elhárít magáról minden gyanút, hanem látunk féktelen indulatot, dühöt, tajtékot, ökolbe gyürt kezeket és káromkodásra nyílt szájakat. Bánffy leleplezi őket, ők leleplezik Bánffyt, a közvélemény pedig szavalhatja Heinével: »Doch es will mich schier bedünken, dass sie alle beide st

TÁRCA.

A Miatyánk-rét.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —

Irta: P. József.

Gyönyörűség volt nézni azt a szép darab földet. A várostól félóránnyira, a hegyiség küszöbén terült el. Sehol olyan buja a fű, mint itt; sehol olyan haragoszöld, akár a smaragd. Aki csak elhaladt a Miatyánk-rét mellett, irigykedve mondta:

— Mégis csak szerencsés ember ez az Illés Ferenc! Övé a legszebb birtokrés az egész határbán.

Mert a Miatyánk-rét messze fölnyult a hegy-ségbe. Csak el kellett hagyni a macskakapaszkodót, mely sziklás hegyhátként keresztül vágta a roppant kaszálót s a másik felén még virágzóbb, még üdőbb volt az erdőben elterülő tisztás.

Az Illés-család jó száz esztendeje birta a Miatyánk-rétet. Ott a Kiskárpátok alján drága a széna s mert Illések évenként négyszer is kaszálhattak, bőven jövedelmezett a birtokuk. Milyen fű is volt az! Köröskörül illatozott az egész vidék s ha felszél támadt, a város levegőjébe csupa fűszert hozott estétnéki, amitől majd hogy meg nem ittasodott a finyásabb kisasszonysereg.

A városkában volt Illés Ferenc az első polgár. Nem házasodott meg. Emberkerülő híreben állott. Csak ritkán jött be a városkába. Ott tanyázott a réti majorban, néha meg, a meleg nyári hetekben fölhúzódott a szőléjébe, melynek közepén nagy présháza állott. Ebben két szobája, konyhája, éléskamrája kőből épült, s olyan otthon, hogy télen is

bevált szállásnak. Irigyei, ha szó esett róla, hozzá tettek:

— Hát még a pincéje! Milyen sora a tele hordóknak! Ha kápolna lenne az a boltives földalatti csarnok, de sok ájtatos embert látná!

Ám vendég sohse fordult meg sem a majorban, sem a présházban. Hejh, pedig volt ott vigaság valamikor. Kivált amíg a kackiás Illés Klára idehaza kacérodott az unokabátyjával, Ferenc urammal. Hajnalig, de sokszor verőfényes délig tartott a szüreti dáridó, meg a tánc. Most is emlegetik az utolsó mulatságot, azt a híreset, melyen Illés Ferenc el akarta gyűrűzni Klárát. Már tisztában voltak szíveik. S a férfi elérzékenyült.

— Az lesz a boldogságom, ha két Illésre adja áldását a pap. Had engesztelődjön meg a haragos két ősnök, akik ugyanis egymás életére törtek. Én vagyok a meggyilkolt ivadéka, te a földönfutó unokája vagy. Az utolsó Illések, akik azért lesznek egymáséi, hogy ne legyenek a legutolsó . . . Szeretsz-e Klára? Szeress, mert az életemet te tartod meg!

— Akkor hát élj Ferenc! A szerelmem éltesen . . .

Húzta a cigány, csengtek a poharak, a szüretelő lányok s legények nótái meg-megcsendültek és Klára engedte, hogy Ferenc átkarolja, meg is csokolja ott a vendégek előtt.

Csak amikor a fiatal Vepelény Andor báró közelebb lépett s mohó tekintetével rátapadt a fekete hajra, kipirult Klárára, akkor rezzent meg a lány és gyorsan kibontakozott a rokoni karokból.

— Jézus! Hisz táncolnom kell. A báró úr vár is már.

— Az első csárdás már az enyém lesz.

— Hát ilyen házigazda vagy? Lefoglalnál magadnak?

A báró most először tisztelte meg Illést az előkelő megjelenésével. Nagy is volt iránta a reverencia. Azért röstelni kezdte a jelenetet. Idegesen fölcapta a monokliját, ám azért udvariasan, de kissé gúnyosan vetette oda a szót:

— Csak tessék. Várhatok . . .

Nos, hát így kezdődött. Várt Andor báró, de a második táncotól fogva azután övé volt Klára . . . Mivel ámithatta, mivel csalogathatta, a jó Isten tudja! De többé Illés Ferenc át nem karolhatta a lányt. elhidegülték egymástól, össze is zördültek egy nap:

— A báróért bomlasz! Ne hazudj! Mindent tudok. Azt hiszed elvesz? Az ám! Leszel hát a szeretője! Máris annak tart mindenki!

A lány böszülten ugrott föl:

— Minek mondasz? Te gyáva, te! Volnék férfi, volnék Illés, a véredekkel fizetnél te is! És ráemelte kezét az erős emberre.

Ez pedig lecsapott reá és kiutasította a családi portáról.

Másnap eltűnt Klára . . . Tudta, hová menjen. Egyenesen Andor báró karjai közé.

II.

Három, de bizony négy év is eltelt, míg a messze külföldről visszatértek. Egyelőre Budapesten éltek tovább a világukat, s ez alatt Illés Ferenc nyögte az életet. Arra a hírre, hogy Klára hazakészül, egyszeribe megemberelte magát. Mintha egyenesen lett volna tartása is. Be-bejárt a városkába . . . Nekiöltözködött s olyan uri forma lett megint, mint azelőtt . . . Még a kaszinóba is fölment. Torzonborz szakálát levágatta, de hűségesen eljár a borbélyhoz is, hogy simára beretválja az állát. Az emberek mosolyogtak:

— Mi célja lehet? Tán röstelné, ha egykori mátkája olyan félparasztnek látná — ő, az előkelő

Politikai hírek.

Tisza István nyílt levele. Tisza István gróf, a szabadelvű párt illusztris vezére, csütörtökön nyílt levelet intézett választóúrhoz, a Belváros polgáraihoz. A nyílt levél első fele emondja a válság történetét egészen az obstrukció elleni küzdelemtől kezdve, amelyben végül az anarchia professzionátus hősei — azokban találtak támogatókra, akik a szabadelvű párt politikáját az utolsó pillanatig helyeselték. Azután a koalíció programjának bírálata következik és végül egy öngazolás: várt, türt és kitartott a béke érdekében zugalódás nélkül a Tisza-kormány, amíg a kibontakozásra remény volt. Ekkor átmeneti, ügyvivő-kormányt kellett jönnie, mint a katasztrófa elhárítására szolgáló expedienst. Jött a Fejérvári-kormány. Létezése nem ütközött a parlamentarizmus alapelveibe, mondja Tisza, aki itt lelkes szavakat talál a király alkotmányos érzésének dicséretére. A koalíció azonban — így folytatja — durva szitkokkal fogadta a Fejérvári-kormányt és nem elégedett meg a bizalmatlansági szavazattal sem, hanem egyenesen a törvénytelenség terére lépett, mikor az engedelmesség általános megtagadására, különösen pedig az önként fizetett adók visszatartására s az önként jelentkező jövedelmek nyilatkozatainak megtagadására izgatta a törvényhatóságokat és a tisztviselői kart.

Azután a békekísérletekre tér át a mindvégig igazságoktól áthatott korrajz, mely különös figyelemmel részesíti *Andrássy* Gyula gróf békeakcióját.

Andrássy memorandumáról azt mondja Tisza, hogy az árok a két ellentétes álláspont között oly keskeny volt, hogy ő is hinni kezdett a sikerben. Az átok azonban, amely a koalíció politikájára nehezedik, itt is üldözte. Félbátorsággal, félőzékenységgel fogtak a munkához és arra a válasza, amelyet *Andrássy* a királynak vitt, más mint visszautasítás nem is következhetett. Jött az országgyűlés feloszlása és a mai állapot, amelynek Tisza szerint egyik legnagyobb baja, hogy izgatnak a magyar intelligencia ellen. És most megszólalnak a koalíció vezeterei. Az egyik — töle nem szokatlan cinizmussal — kijelenti, hogy a vezényszóra vonatkozó követelést el kell ejteni. A másik a bálmuló világot azzal a kijelentéssel lepi meg, hogy előre látta a harc sikertelenségét. *Andrássy* Gyula az egyedüli, aki érzi, hogy a cél nem áll arányban a kockázattal és ezért háttért keres és igazolást a küzdelemnek.

A nyílt levél befejező része így hangzik:

Ma még az eddig ütött sebek könnyen orvosolhatók: ma még visszazsuzerezhető mindaz, ami vesztélyben forog. Aljlon a nemzet sziklaszilárdan a törvény álláspontján: ebben is, mint a becsületes béke megtalálásában, maradjon hű Deák Ferenc hagyományaihoz. Az ő nyomdokait követe, mentse meg az ő művét, amíg nem késő.

Ezzel a kéréssel, ezzel a tanácsal, fejezem be önmagához intézett bucsu-soraimat. Mint a kiegyezés rendithetlen hive, a nemzet és király bizalomteljes benső összhangjára alapított építő nemzeti munka számára kértém volt mandátumukat. Önök megtisztelték bizalmukkal, de a választás országos eredménye megfosztotta az alkotó munka lehetőségétől s eltaszította a Deák-politika biztos révpártjáról a nemzetet. Ma, egy kínos év keserves tapasztalatai

dáma. Hm! hát mégis felesége Andor bárónak, vagy mi?

— Persze csak amugy balkézre... Hehe!

— Az ocsmány, a hitvány! — morogta Illés, valahányszor elhaladt az üresen álló Verpeléthy ház mellett. Itt fog cifrálni a szemérmetlen!

És utálattal köpött egyet.

Nagy volt ám a meglepetés, amikor otthon termett Andor báró. Hát még, amikor magához hívatta Illés Ferencet fekete kávéra, csakugy, mint az öreg báró tette, aki szerette a szomszédját.

A Verpeléthyek hajdan egyedüli urak voltak a környéken. Mondják, hogy a Miatyánk-rét is az övék volt egykor, de aztán a kuruc-háborúk zivataraiiban, a jó Isten tudja mi jusson, de az Illés-familiára szállt a szép fekvőség.

Az emberek ámulva nézték, amikor Illés belépett Andor báró házába. Csöpp elfogultság se látszott rajta. A fiatal báró mosolyogva ment eléje: — Valami üzetem volna, szomszéd uram — kezdte nyájasan, miközben pántlikás nagy szivarral kínálta meg s az inasnak intett, hogy töltsse a kávé.

— Üzlet? Velem?

— Reméllem rááll?

— Mi legyen az báró úr?

— A Miatyánk-rétet akarnám megvenni.

— Hát hiszen, ha megtudunk alkudni, én nem kötöm magam.

— Persze! Illés uram egyedül áll. Családja nincsen.

— Nincs. Nem is kell!

— Örököse sincs.

— Nem is lesz!... Jótékonyceira hagyom mindenemet. Azt hiszem, már nemsokára. Cudar egy élet ez, beleuntam.

ki kell hogy illuzióból gyógyítsák, Deák tradícióhoz való visszatérésére kell hogy indítsák a nemzetet. Azoknak is, kik ma már láthatják, hová juttatták a nemzetet, hazánk sorsának e válságos fordulópontján csak hazaszeretetre kell hallgatniok s az alkotmányos rend helyreállításában kell közreműködniök. E kettős nagy célnak: a törvénytelenség elleni szívós törvényes ellenállásnak, s a kiegyezési politikához való teljes visszatérésnek alá kell rendelni minden egyebet. Ebben kell pártkülönbség nélkül egybefogni. Szívem egész melegevel ezt kötöm az önök lelkére, midőn még egyszer ismétlem bizalmukért halás köszönetemet; ezt fogom fánthathatlan hűséggel szolgálni a reánk szakadt szomorú időkben; ezen ügy szolgálatában való összeforradás fogja föntartani köztünk a lelki kapcsolatot.

Tisza István.

Az új kabinet. A hivatalos lap csütörtöki száma hat legfelsőbb kéziratot közöl, melyek szerint a király báró Fejérvári Gézát a pénzügyminiszterium, Bihar altábornagyot a honvédelmi miniszterium, Lukács Györgyöt a kultuszminiszterium vezetésétől felmenti s Pap Béla altábornagyot honvédelmi, Tost Gyulát a közoktatásügyi s *Hegedüs* Ferencet pénzügyi miniszterré nevezi ki s végül báró Feilitzsch Arthurnak a titkos tanácsosi címet adományozta. Az új kabinet képe tehát a következő:

Elnök: báró Fejérvári Géza
Személykörtüli: báró Fejérvári Géza
Belügy: Kristóffy József
Pénzügy: Hegedüs Ferenc
Közoktatás: Tost Gyula
Igazságügy: Lányi Bertalan
Honvédelem: Pap Béla altábornagy
Földmívelésügyi: báró Feilitzsch Arthur.
Kereskedelem: Vörös László.
Horvát: Kovácsévics István.

Tömeges belépés a szabadelvű pártba. Az országos szabadelvű párt a hét folyamán ismét gyarapodott egy tekintélyes gárdával. Mint levelezőnk írja, szerdán a szabadelvű pártkörbe gróf Dégenfeld Miksa, báró Blomberg Gyula, Döry József, Ghyecz Elemér, gróf Haller Jenő, báró Inezedy Ádám, báró Inezedy Samu, báró Kemény Pál, báró Lévy Ferenc, Posch Gyula, Kandó Kálmán, gróf Szapáry István, gróf Teleki Jenő és gróf Wass György léptek be.

Magántisztviselőink érdekében.

Az osztrák képviselőház mult héten fogadta el a magántisztviselők nyugdíjgyűjtő szabályozó törvényjavaslatot s az immár az urakháza elé került, a mely előreláthatólag szintén magáévá fogja tenni a nagyjelentőségű reformot és így a legfelső szentesítés után már legközelebb életbe is lép Ausztriában a nagy szociálpolitikai fontosságú intézmény.

Ami mai evolucionális politikai korszakunkat most olyannak látjuk, hogy alkalmasnak véljük egy hasonló szellemű és tartalom törvényjavaslat fölvetésére, kidolgozására, — de kibővített arányokban, úgy, hogy annak áldásai a munkásosztályra is kiterjedjenek.

Az osztrák törvény alapelveit bizvást magun-

Az elkeseredés kitört Illésből s amint nézte a szalmaszinbajszu, előkelően kopaszodó, szinte madárfejú, de éles tekintetű, illatos bárót, aki cingár termetével odatámaszkodott a fehér kandallóhoz, szerette volna torkon ragadni ott, a saját fogadó termében. De ismét türtöztette magát és kinosan mosolygott.

— Visszahúzódok a dombi présházamba. Onnan nézem a világot és meg is vetem. Eladom a majort is, meg az erdőt: ez a kettő, no meg a Miatyánk-rét megér harmincötezer forintot.

— Sok! — válaszolt Andor báró. — Eszébe juttatom, hogy pörrel is megvehetném a rétet, mert hisz a családomé volt s ha akarom, a megyeház levéltárából még ma kiszedik az okleveleket, amelyekkel aztán...

— Ugy? Na hát akkor nem adom a Miatyánk-rétet! Tessék csak pörösködni!

Illés Ferenc becsapta az ajtót és nagy léptekkel indulatosan távozott.

A szomszédzobából nevetés hangzott. Csengő női nevetés. A következő pillanatban kisetett egy piros arcú, kissé neki gömbölyödött, magas, sugárzó szép delnő. Még folyvást kacagott:

— Oh, a gögös paraszt! Hogy felfortyant! Ő nem adja a rétet! Hát mi lesz most a kastélylyal? a tervvel? Hisz itt már az építés. Ha nincs meg a rétet, nincs parkunk, pedig a park a fő! Látnod, milyen a paraszt, látod!

— De Klárka! — csitította Andor báró a hangos delnőt. — Csak bizd rám. Meg lesz a Miatyánk-rét. És a kastély még ez évben itt fog pompázni!

Ha hallotta volna ezt Illés Ferenc! Ha látta

kévé tehetjük, mert azok egyaránt gondoskodnak kor- és rokkantság esetére, valamint az özvegyek és árvák ellátására. A munkanélküliség esetére való biztosítás is benne volt ugyan az osztrák kormány javaslatában, de ezt a reichsrath szociálpolitikai bizottsága törölte. Mi még ennek a bevételét is célszerűnek tartanók.

Igen nagy előnye az alkalmazottaknak az osztrák törvény amaz intézkedése, hogy a munkaadó fizeti a biztosítási díj kétharmadát.

Az első alapelv, amelyet az osztrák törvényjavaslat fölállít: a biztosítás kötelező volta. Biztosításra kötelezett minden olyan magán-szolgálatban álló alkalmazott, aki 18 évet betöltötte s ugyanegy munkaadótól legalább 600 korona évi fizetést huz. A szemleli munkával foglalkozók kívül ideértendők a kereskedői segédek és gyáripari üzemeknél a munkavetők. Nem tartoznak ellenben a törvény hatálya alá a cseledtsorban levők, az ipari, bányai, föld- és erdőmunkások, tanoncok és szolgák.

Mi pedig éppen az ilyen irányban kibővített törvényt tartanók ami viszonyaink között a legterjedtebbnek s illet képzelménk Magyarország számára hoztani.

Kétség esetén (Ausztriában) a politikai hatóság dönt a biztosítási kötelezettség kérdésében. Ez alól azonban a belügyminiszter kivételes esetben fölmentést adhat.

Nem esnek a törvény hatálya alá olyan egyének, akik csak 55. évük betöltése után jutnak állásba, amelyre nézve a biztosítás kötelező, vagy olyanok, akik valami rokkantságot vagy korjáradékot huznak, amennyiben ezek a járadékok az új törvény legalacsonyabb járadékait elérik vagy meghaladják.

A biztosításra kötelezett személyek évi jövedelmük mértéke szerint hat fizetési osztályba soroltatnak:

I. fizetési osztály	600—900	kor. évi jövedelem.
II. »	900—1200	» » »
III. »	1200—1800	» » »
IV. »	1800—2400	» » »
V. »	2400—3000	» » »
VI. »	több mint 3000	» » »

Az egyes osztályokba való beosztás céljából bevallott évi jövedelembe a lakáspénzt, a személyi és működési pótlékokat és minden természetbeni jövedelmet is be kell számítani.

A hat fizetési osztálynak megfelelően, a törvény megállapítja a hat osztály díjait is, amelyből a díjtartalékot gyűjtik össze a törvényes várományokra, esetleg egy biztosíték-alapot állítanak belőle. Ezek a díjak a következők:

Az I. fizetési osztályban	6	kor. havonta.
II. »	9	» » »
III. »	12	» » »
IV. »	18	» » »
V. »	24	» » »
VI. »	30	» » »

E díjak kétharmadát a szolgálatadó, egyharmadát pedig a biztosított fizeti. Csak ha a biztosított évi jövedelme több mint 7200 korona, akkor az egész díjat a biztosítottnak kell fizetnie.

Olyan esetekben, amikor a díjat a szolgálatadó és a biztosított megosztja, a következő arányban oszlik meg a díj:

I. fizetési osztályban a szolgálatadó 4 korona, a biztosított 2 korona.

volna, hogy egykori imádott rokona, Illés Klára mily kihívón néz utána az ablakból!

III.

A paraszt csakugyan fölébredt a megsalt Illésben. Egyenesen a városi ügyészhez ment. Elmondott neki mindent és tanácsot kért.

— Hát bizony — felelt az ügyész — olyan nagy ur, mint Verpeléthy Andor báró, minden pört megnyer! Ha nincsenek rendben az irományai, kedves Illés uram, akkor elégedjék meg harmánccal.

— De minek neki az én birtokom?

— Kastélyt épített a szeretője számára s a szeretője éppen ezt a rétet kedvelte meg. Kőti magát hozzá.

— A szeretője? Ki az? — És Illés a padlóra nézett.

— Valami Illés Klára. Ott lakik vele. A napokban jött meg ő is... Párszor már kilovagoltak, kikocsikáltak... Ej, mintha nem tudná! Park lesz ám a rétéjből Illés uram!

Illés Ferenc fölkaogott. Most már ő kacagott, de félelmesen és keserűn.

— Hát neki kell a Miatyánk-rét? Az Illés Klárának? És a kastély, az új kastély, az ablakából akar farkasszemet nézni velem? Az a csábos, alatos teremtés! Tán le is néz majd rám, aki a dombi házikómba, kinlódom, bankódom ő miatta! Elrontotta ifjuságomat, elrontotta az életemet, hát nem nyugszik most sem? Jó!

— Még aznap megkötötték Illés és Andor báró az adás-vevési szerződést... Még abban a héten megkezdtek a kastély építését... Még abban az évben beköltözött a gonoszlelkű Klára...

A szőlődombról nap-nap után, hétről-hétre, hónapról-hónapra nézte Illés Ferenc, mint emelked-

HIREK.

II. fizetési osztályban a szolgálatadó 6 korona, a biztosított 3 korona.

III. fizetési osztályban a szolgálatadó 8 korona, a biztosított 4 korona.

IV. fizetési osztályban a szolgálatadó 12 korona, a biztosított 6 korona.

V. fizetési osztályban a szolgálatadó 16 korona, a biztosított 8 korona.

VI. fizetési osztályban a szolgálatadó 20 korona, a biztosított 10 korona.

A díjakat a szolgálatadó köteles beszállítani. Ezzel szemben azonban föl van jogosítva, hogy a biztosítottat eső kvótát annak fizetéséből havonta levonja. Ezt a levonási jogát azonban három hónapon belül kell gyakorolnia.

A várakozási idő 120 befizetési hónap. Kivételesen csak akkor van, ha a biztosított ennek a határidőnek a lejártá előtt szolgálata teljesítése közben rokkant meg vagy hal el.

120 hónapi befizetés után a rokkantsági járadék az első díjosztályban 180 korona, a másodikban 270 korona; a harmadikban 360 kor., a negyedikben 540 korona, az ötödikben 720 korona, a hatodikban 900 korona. Minden további 12 hónapi befizetés ellenében évente a következőképpen emelkedik az évjáradék: I. oszt. 9 korona, II. oszt. 13 korona 50 fillér, III. oszt. 18 korona, IV. oszt. 27 korona, V. oszt. 36 korona és a VI. oszt. 45 koronával.

Rokkant-járadékra minden keresetképtelen biztosítottnak joga van, tekintet nélkül az életkorára. Rokkantnak tekintendő az, aki valami testi vagy szellemi csapás következtében képtelen tovább adig folytatni foglalkozására. 480 hónapi befizetés után a biztosított nyugdíjja kapja az addigra esedékessé növekedett rokkant-járadékot, anélkül, hogy keresetképtelenségét igazolni volna kénytelen. Nyolcvan évi tagság után tehát a teljes korjáradékot kapja a biztosított. Ez az I. osztályban 450 korona, a II.-ban 575 korona, a III.-ban 900 korona, a IV.-ban 1250 korona, a V.-ben 1800 korona és a VI. osztályban 2250 korona.

Az özvegy járadéka a fele annak az összegnek, ami az elhunyt férjét illette volna, vagy amelyet életében húzott.

Az özvegy igénye csak abban az esetben lép hatályba, ha legalább egy éve mult a házasságkötésnek és a férj még nem volt 50 esztendő és nem húzott a házasság megkötése idején rokkant-járadékot. Jogérvényes elválással vagy büntető ítélet alapján az özvegy elesik a nyugdíjjogosultságtól. Ha az özvegy újra férjhez megy, akkor is elesik az özvegyi járadéktól.

A nevelési pótlék az egyszeres árvára 25 százaléka, a kétszeres árvára 50 százaléka a 120 befizetett hónap után élvezhető járuléknak. Így az egyszeres árva maximális nevelési illetménye az I. osztályban 12 korona 50 fillér, a II.-ban 143 kor. 75 fillér, a III.-ban 225 korona, a IV.-ben 312 kor. 50 fillér, a V.-ben 450 kor. és a VI.-ban 562 kor. 50 fillér.

A 120 fizetési hónap letelte előtt meghalt biztosított özvegyének vagy árvaának végkielégítésre van igényük.

Ezek az osztrák magántisztviselői nyugdíjörvény alapelvei, amelyeknek mintájára — ismételjük — azt a munkásokra is kiterjesztve: mi is kívánatosnak tartjuk egy ilyen áldásos intézmény létesítését.

nek a falak, mint zárják el szemei elől a határt, mint mérik ki az inszellérek a Miatyánk-rétet, mint hintik be sárga, kavicsos murvával a hasított utakat, mint ültetik a fákat, bokrokat angol módra...

— Hahaha! Most már vége itt a világnak? Az én világomnak? Szemem megakad itt? ... Tovább már nem is nézhetek többé? ... soha, a meddig csak élek? Jól van no! Kelltek, hogy kezére járjak a Klára boszujának? Mert csak az ő megalázott göggye, a megtorlás vágya emelte ide a büszke kastélyt, ültette a parkot. Így akartad-e Illés Ferenc? No hát így!

— Az első holdas éjen ott leste a prészáz gazdája, mint lépnek ki a Miatyánk-rét új fáinak sötét árnyékából Andor báró és Klára. Az első ábrándos séta a parkban... Átölelve tartják egymást... Becstelen, paránza ölelés... Rablott öröm... föllázító... égbekiáltó!...

Valmi retentő gondolat, mint a vércse karma belekapott abba a sokat zaklatott agyba... Pillanatra látása is elhagyta Illést... Azt hitte csak álom, ami odaát történik... S mintha csak álom lett volna, úgy kapta le a falról a puskát... Leosont a kőkereszt mögé s ott ólálkodott... és egyre csak a Klára csókját vélte érezni ajkán, azt az egy régi, egyetlen csókot, a szüreti multság éjjeléből...

Azok ott, az önfeltek, nem látták a fegyvert, mely rájuk volt szegezve.

— Még egy Illés vére!

Miatyánk, ki vagy a mennyekben...

Halkan mormogta az imát a kőkereszt mögött. S a golyó, mely dördülve az ölelkezők felé tört, csak egyiknek hasította át a szívet — azt a hűtlen, gonosz szívet.

— **Március 15-ike Baján.** A szabadság hajnalhasadásának nagy évfordulóját Baja város hazafias közönsége is méltóképen ünnepli március idusán. A *Bajai függetlenségi és 48-as párt* ünneplakomáját az Iparoskörrel együttesen fogja megtartani az Iparoskör helyiségében. Ez alkalommal az ünnepi szónoklatot dr. Fehér Lőrinc fogja tartani. Délelőtt a plébánia templomban isten-tisztelet lesz, melyben az Ipartestület tagjai, valamint a Honvéd egyesület tagjai testületileg vesznek részt. Gyülekezés az Ipartestület helyiségeiben fél 9 órakor lesz. Bankettek lesznek még a *Polgári Olvasó egyesületben*, valamint a *Casínóban*.

— **Március 15-ike a főgimnáziumban.** A bajai főgimn. önképzőkör márc. 15-én délután 4 órakor hazafias ünnepélyt rendez a sajtó felszabadításának emlékére. Ez alkalommal az igazgatóság meghívta a bajai honvédegyesületet, amely a mult évben alapítványt tett oly tanuló jutalmazására, aki az 1848—49-iki eseményeket versben vagy prózában legszebben magasztalja. A pályadíjat, melynek nyertes szerzője művét felolvassa az ünnepélyen, az idén adják ki először. — Műsor a következők lesz: 1. Nemzeti himnusz, előadja az énekkar. 2. Ünnepi megnyitó beszéd, mondja dr. Nyilász Rajmund, az önképzőkör vezető-tanára. 3. Részlet a Bánk-bán operából, előadja a zenekar. 4. A nyertes pályamű felolvasása. 5. A pályadíj kiadása. 6. Ezer év, melódráma, szavalja *Spiegel János* VIII. o. t., zongorán kíséri *Bachrach László* V. o. t. 7. Kossuth-nóta, előadja az énekkar. — Minthogy az igazgatóság külön meghívókat nem bocsát ki, ezután hívja meg a tisztelt közönséget.

— **Képviselői beszámoló.** Dr. *Rajk* Aladár, Baja városának volt országgyűlési képviselője, ma, vasárnap délelőtt 11 órakor beszámoló beszédet mond a »Bárány-szálló« nagytermében.

— **A bajai villamos vasut építését** ugylát-szik komolyan akarja a kalocsai »Közgazdasági Bank.« — A cég, mint az előmunkálat engedélyese, azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy engedje át a város térképét. Az engedélyesek már a legközelebbi napokban megkezdik a nyomjelzési munkálatokat. A villamos vasutat a következőképpen tervezik: Kiindulási pont a vasuti állomás, innen a Círfusz Ferenc-utcán végig vezetve a szállásvárosi megálló helyig. Az első kiágazás a Deák-utcánál van tervezve és feljön a városi székház déli sarkánál az Erzsébet királyné-utcába. Ezen végig megy a Lő-kertig és onnét Vodicáig. A másik elágazás a fő-térnél lenne és kimenne a hajóállomásig. Ez volna a terv, mely — hogy mikor valósul meg, azt még pontosan tudni nem lehet.

— **A bajai szanatoriumi bizottság husvéti bálja.** A József főherceg szanatorium egyesület bajai bizottsága szerdai értekezletén elhatározta, hogy embermegváltó célja javára husvét hétfőjén nagyobb-szabású mulatságot rendez.

— **Esküvő.** *Biró* Lajos, a »Budapesti Napló« h. szerkesztője, ki a »Bajai Hirlap«-ban közölt irodalmi becsü tárcái révén a bajai közönségnek is kiválóan kedvelt írója, március 18-án vezeti öt-lőrhöz *Vésci* Jolán urhölgyet, *Vésci* József miniszteri tanácsos, a miniszterelnöki sajtóiroda főnökének leányát.

— **Gyászhir.** *Pachner* Oszkár m. kir. nyug. áll. honvéddörnygőt, ki Baján tölti nyugalmazása éveit, mint részvétellel értesülünk, súlyos veszte-ség érte. Atyja, dr. *Pachner* Antal, nyug. cs. és kir. ezredorvos, a nyitrai népbank volt igaz-gatója, Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsá-gának és Nyitra város képviselő-testületének tagja, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa stb. m. hó 19-én délután 6 órakor, a közjónak szentelt éle-tének 88. évében, hosszu szenvedés után jobbléte szenderült. A megboldogult hült tetemet február 21-én délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra Nyitra-n.

— **A »Magyar Védő Egyesület« bajai fiók-jának** kereskedelmi szakosztálya e hó 4-én alakult meg. Elnökké Reich Vilmos, előadová Wagner Antal lett megválasztva. Örömmel láttuk, hogy az összes kereskedők hazafias lelkesedéssel segítke-znek a kitűzött cél megvalósítása érdekében. — E hó 11-én délután 3 órakor az ipartestület helyisé-gében lesz az ipari szakosztály ülése.

— **Ehunyt borsodi orvos.** Lapzártakor vesz-szük híret, hogy dr. *Zalár* István, Bácsbodrog vár-megye tb. főorvosa, a borsodi Latinovics családnak évek hosszu során át háziorvosa, pénteken este a szomszédos Bácsborsodon elhunyt. Végtestiszsége ma, vasárnap megérte vége.

— **Bajai polgáristák kirándulása.** A Baja-városi polgári fiúiskola tantestülete, a tanulmányi utazások erkölcsi értéke és szellemi hasznára való tekintettel elhatározta, hogy a folyó évi husvét-i szünidő alatt mintegy 30 tanulóját föl kíséri a fővá-rosha az ottani nevezetességek megtekintésére. Ápr-ilis 7-ikén indul a tanulócsapat, tanárai vezetése mellett Budapestre, ahol első sorban is a kiválóbb ipartelepeket, a különféle tudományos és műintéze-tekot fogja megsejlelni. Az intézet szegénysorsú,

de szorgalmas és jómagaviseletű növendékeinek is lehtővé tették a városi tanács, a *Bajai Takarék-pénztár*, a *Bajavideki Takarékpénztár*, a *Bajai Kölesnök Segélyező-egylet* és a *Casino* — az uti-kötségek adományozásával — a tanulságos kirán-dulásban való részvételt. A városi tanács ugyanis az iskolai segélyző alapról nyolc, a Bajai Takarékp. két, a Bajavideki Takarékp., a Bajai Kőlc. Seg-élyező-egylet és a Casinó pedig egy-egy szegény tanulóknak utalványozta a szülkséget uti-költséget. Dr. *Rosenberg* Samu és dr. *Furay* Károly orvosok meg egy-egy orvosi vizsgálatuk díját (4—4 K) engedték át erre a célra. A kirándulás hathatós pártfogója különben városunk polgármestere: dr. *Hegedűs* Ala-dár is, kinek közbenjárása folytán tanulóink a fő-városban mindenütt előnyökben és kedvezmények-ben fognak részesülni.

— **Eljegyzés.** Vették a következő hymenhiirt: *Osvald* István bajai tanító és *Eiselt* Emma hely-beli városi tanító nőjegyesek.

— **Tanári véglegesítés.** *Barbier* Péter volt bajai főgimnáziumi, jelenleg makói áll. főgimnáziumi rendes tanár a vallás- és közoktatásügyi miniszter állásában végleg megerősítette.

— **Bajai ifjúsági egyesület.** Vették a követ-kező tudósítást: Csenedben, a feltűnés egyenes ke-rülésevel alakult meg nemrégiben Baján a »Bajai Ifjúsági Egyesület.« Hogy ilyen egyesületre szükség volt-e, megadhatja mindenki maga-magának a választ, ha az egyesület nemes céljairól tudomást vesz. Célja pedig a következő: A tanköteles kort túlhaladott ifjúságnál a hazafias érületnek, a vallás-erkölcsös életnek ápolása; a hasznos ismeretnek terjesztése; az ifjúságnak illem- és tisztességre, mértékletes élet-módra való szoktatása, a korcsnák és más ehhez hasonló helyiségek látogatásától való visszatartása. Evégből felolvasásokat, előadásokat rendez, ifjúsági könyvtárt alakít; nemesen szórakoztató mulatságot rendez, daloskört szervez. Az ifjúsági egyesület műkö-dési köréből minden felekezeti, avagy politikai kér-dés szigorúan kizárandó. Az egyesület összejöveteleit és szórakozásait rendszerint az állami tanítóképző helyiségében vasárnaponként d. u. 3—4-ig tartja. Öröm-mel konstatáljuk, hogy a vasárnapi összejöveteleken rendkívül sokan vesznek részt, amin nem csodálkoz-hatunk, ha tekintetbe vesszük, hogy az egyesület ügybuzgó vezetősége minden egyes alkalommal nemes és tanulságos dolgok előadásával igyekszik az összejöveteleket vonzóvá tenni.

— **A Bajai Ipartestületi Hiteluszövetkezet fölszámolója.** Az 1898. XXIII. t. c. alapján alakult Országos Központi Hiteluszövetkezet kötelekébe tar-tozó Bajai Ipartestületi Hiteluszövetkezet, mint az Országos Központi Hiteluszövetkezet tagja fölszámó-lás alatt, 1906. évi március hó 18-án délután 2 óra-kor az ipartestület székházában fölszámoló köz-gyűlést tart melyre a tagok ezennel meghívotnak. — Napirend: 1. Fölszámoló bizottsági jelentés. 2. 1905. évi mérleg megállapítása és a fölszámoló bi-zottság felmentvényének megadása, 3. a tiszta nyereség-ről való rendelkezés, 4. a tiszta nyereség egy ré-szének hovaforditása, 5. a megmaradt nyereség arány-lagos fölosztásáról való intézkedés.

— **A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjjelegetnek bajai fiók-pénztára** 1906. évi március hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor a városház 2. számú termében tartja meg hatodik évi rendes közgyűlést, melyre az egylet t. tagjait és az egyletünk iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választ-mány évi jelentése. 3. Zárószámadás elfogadása és a felmentvény megadása. 4. A központi közgyűlésre a fiók küldöttjének megválasztása. 5. Netáni indít-ványok és új tagok felvétele. 6. Tisztújítás.

— **A bajai kath. Legényegylet mai sza-bad-lyceumi előadása.** A bajai kath. legényegylet március 11-én, vasárnap délután szabad előadást tart a következő műsorról: 1. A walesi bárdok. Szavalja *Pukli* József. 2. Göre Gábor és Kátsa ci-gány. Előadja *Farkas* Ödön és *Scheiinger* József. 3. A jó tanító. Szavalja *Ordai* Károly. 4. Mérge-zések. Előadja dr. *Telegdi* Nándor m. kir. honvéd-főorvos. 5. A majthényi párton. Szavalja *Hegy* Endre. 6. Nőszülni szeretnek. (Monológ.) Előadja *László* Károly. — Az előadás pont 5 órakor kezdődik, amelyre az érdeklődő közönséget ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. Nem tagoknak a beléptidj 20 fillér.

— **Bajai tisztviselőtelep.** Baja város tiszt-viselői körében — mint értesülünk — élnék moz-galom indult meg az iránt, hogy más városok min-tájára, Baján tisztviselőtelep létesíttessék.

— **A tüdővész pusztítása a megyében.** A legújabb statisztikai adatok szerint az 1905. év decem-ber havában a magyar birodalomban 5867 egyén halt meg gümőkórban. E halálesetek közül B. Bod-rog vármegyére esik 183, *Baja* 5, *Szabadka* 45, *Ujvidék* 7, *Zomborra* 6.

— **Szegedi táblabíró a Kurián.** A kuriai bíráskodásról szóló választási törvény oly terheket rakott a legfelsőbb bíróságra, hogy szinte miatta meg-akad az igazságszolgáltatás s a restanciók ijesztő mértékben szaporodtak. Hogy a bajon segítsenek, a Kurián, az eddig meglevő hét polgári tanácsos kívül most egy nyolcadikot is szerveztek. Ebbe a tanácsba bevitták Szegedről *Schulek* Kálmán itélő-táblai bírót, a ki a Kurián már meg is kezdte mű-ködését.

— **Orvos-választás Szántován.** A bajai járásbeli Hercegszántó végre kapott orvost. Már háromszor tűzte ki a község az orvosi állásra a pályázatot és soha sem volt képes orvost kapni. Most végre megejthették a választást és egyhangulag megválasztották dr. *Lányi Lázló* okleveles orvost.

— **A polgármesterek idei kongresszusa elmarad.** A polgármesterek az idén Kassára hívták össze a kongresszusukat. Ez Brolly Tivadar pozsonyi polgármester indítványára, a mostani viszonyokra való tekintettel, elmarad.

— **Közügylés.** A bajai 1848/49-es elaggott, szegénysorsú honvédeket segélyező bizottság folyó évi március hó 15-én délután 2 órakor az ipartestület helyiségében tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen a múlt évi zárószámadást terjesztik elő, amely szerint kitűnik, hogy e város jószívű, nemes adakozótól

adomány címén	kor.	271.92
míg 20 fill. havi segély címén	kor.	1003.60
1904. évtől hátralék címén	kor.	2.60
takarékpénztári betétkamat címén	kor.	3.56
összesen kor.		1281.68

Ezen összegből levonva a pénzbeszedő illetékét kor. 111.40
nyomatványköltséget kor. 3.50 114.90

a maradvány kor. 1166.78
fillérből a következő 48/49. elaggott és segélyre szorult öreg honvédek részesültek:

Palovits Antal	78 éves, élvezett	kor.	94.51
Vinkó Márton	89		94.51
Matos Antal	77		94.51
Szabó Mihály	75		94.51
Mezey Lajos	77		94.50
† Bereckei Balázs	—		94.50
Horváth József	76		94.50
Rác György	78		91.25
Németh István	85		91.21
† Wolner Jakab	—		81.09
Horváth Ferenc	76		61.85
Kronenvetter Lipót	—		63.21
† Simonovits Antal	—		47.79
Juracsek József	81		43.42
Mayer Márton	78		19.42
† Tury János	—		6.—
összesen kor.			1166.78

A közgyűlés alkalmával, a folyó március hónapban befolyt havi segélyösszeg az inséges öreg honvédek között szét fog osztatni, miért is a kegyes adományozó és az érdeklődő közönséget a közgyűlésen való részvétellel ez uton is tisztelettel meghívja

a segélyező bizottság.

— **Felülfizetések.** A bajai Ipartestület által március hó 4-én rendezett mulatságon felülfizetni kegyesek voltak: dr. Werner Adolf 3 kor., Perger Vince 2 kor. 60 f., Schnetzer Ernő, Magyar András, Pock Ferenc 2—2 kor., Góddár János, Lerner Antal 1:20—1:20 f., Stein József, Szűcs Imre, özv. Mérei Józsefné, Nyilasi József, Rózsahegyí József, Sugár József, Kovács Kálmán, Visegrádi Lajos 1—1 kor., Kovács Máttyás, Köbling Kálmán 80—80 f., Ringeis Antal 60 f., Konkoly István 20 f. — Fogadják a nemesszívű adakozók ezuton is az ipartestület hálás köszönetét.

N y i l t t é r .*)

Számtalanszor bevált

MATTONI'FELE

GISSHÜBLER

természetes égvényes

SÁVANYÚVIZ

húgyhomoknál és hólyaghurutnál,

mint a húgsavat

megkötő szer.

A dugó elmozdítása

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Javaszi korzó-képek.

Irta: Z.

A tavasszal, hogy a korzón sétáltam, föltűnt egy tagadhatatlanul kihívó, de nagyon érdekes leányarc. Fehér, hideg és előkelő, mint a ruhája, melynek szabása tortélyos voltánál fogva érvényre emelte bájos alakjának vonalait. Fehér cipőben, nagy, ideális Rembrand-kalapban, egy szeszélyesen bodros-csipkés napernyővel már messziről magára vonta a szórakozott járókelők köze tekintetét.

Furcsa, — hogy ámbár annyi szende, gyermekded leányarcot láttam ugyanaznap, mind árnyékába került ennek az öntudatos, diadalmas szépségnek. És vágyam ébredt megismerni őt, vagyis inkább regényét, mert a szeme beszédes ragyogása egész kötetre való élményeket sejtetett.

Másnap egy tenniszruhás, alacsony, elszomorítottan fonyadtképű férfi kísért, akivel sehogyse harmóniáltak. A lány arra — ha lehet, még kihívóbbá vált s mikor beszélt, kicsinylően összevont pillákkal nézett végig lovagján, akinek minden vonása a turesz martiriumáról tanuskodott.

Ismerőseim, akiket megintertülvoltam, csak annyiban elégitették ki érdeklődésemet, hogy a leány egyetlen gyermeke a fülüg adós N. tábornoknak. Aztán néhány napig nem láttam és csaknem üresnek tetszett az egész utcáról a hullámzó tömeg dacára.

Vége ismét elém jött. Ezuttal egy főhadnagy társaságában, — de micsoda élénk változáson ment át a hiu kis arcocská. Bűszkesége lágyaságba olvadt, a boldogság palástolhatlan érzete melegsintűvé lőstette halavány arcát, ibolyás szemei nedvesen ragyogtak és mosoly játszott a kemény, dacos, kicsiny száj körül, melyen szünet nélkül áradt a szó.

Hogy megjögéjt kerültem, egyet, a legarúlóbbat meg is hallottam:

— Édes!

Amire a férfi komoly, hálás hangon felelt:

— Köszönöm drágám!

De többet ezek után nem beszéltek, csak néha összepillantottak és akkor láthattam a két nemes profilt, a két vágytól reszkető ajkat.

S most, éppen ennek a jelentőségteljes hallgatásnak a varázsát törte meg egy látvány, ami reájuk nézve egyértelműnek látszott a kétségbeeséssel, mert olyan tekintetet váltottak, amiben kifejezhetetlen fájdalom vonaglott. A bucsuzó szeretőké lehet ilyen.

És kibontakozott a faszor alkonyi homályából az az ismert alacsony, fonyadtképű férfi, aki udvariasan üdvözölvőket, hozzájuk csatlakozott. A főhadnagy kitérően átengedte helyét és néhány lépés után, miközben mentegedődvé beszélt — elvált tőlük. Mialatt kezét szorított a leánnyal, annak arcára hitelen visszatért a gögös, fennhéjázó indulat uralma. Szoborszerűen, némán hallgatta társát, lélektelen közönséget — hisz a lelke ott kalandozott az eltávozott körül.

Annnyira érdekelt ez a színjáték, hogy naponkint végignézetem a jeleneteket.

Egy délután — mely határát jelölte a virág-bontó tavasznak és kezdetét az érlelő nyárnak, — mely intést tartalmazott a fürdőzők számára, hogy fenyesek közé meneküljenek, mely beavatkozott a női toillettek kérdésébe és számuzte a szorosan zárt kosztüimöket, egy eszményien könnyű habos ruhában jelent meg az én bájos kis hősnőm. A csipkével fődött kivágáson átvilágított bőrének üde fehérsége, kerekded hamos karja és a rózsaszín gasekalap gyönyörű árnyalatot lehelt arcára.

Ezuttal az atyjá kísért, bizony öreg vitéz volt már, de szintoly büszke, mint a leánya. Alig nézett valakire, a köszöntéseket hidegen fogadta, sőt mikor eléjűt került az a bizonyos főhadnagy, mintha egyszerre megfagyott volna a sugárontó napfény közepette.

A leány rózsásabb lett, önkéntelenül, észrevétlen tötevasággal megállt egy pillanatra, ekkora hatalommal birt föltötte az a marasztaló, imádságosan könyörgő férfiszempár! — de aztán lehajtott fejjel lépést követte atyját.

— Weér főhadnagynak megérkezett a felesége! — szolt gonosz kárómmal a tábornok. Ebben a mondatban azonban nem volt semmi gyanu vagy szándékosság a leánya ellen, különben nem beszélt volna olyan hangosan.

— Tudom atyám! — susogott a felelet.

— Ideje is volt már, hogy ez a dolog végkép rendbe jöjjön — dörmögött az öreg, eleget röstelkedtek a botrány miatt a garnizonban. De hát ilyen fényes sikerű a katonaházasságok nagy többsége! Mihelyt elfogyott a pénz, az asszony is mehet! Hanem ez okos asszony ám! fejébe vette, hogy kényszeriten fogja Weért a kibékülésre, mert a válásról hallani se akar!

— Pedig azt hittem, azért jött, — tördelte szaggatottan a leány elgyöngült hangja, hiszen hotelben szállt meg!

— Gyerek! nevetett föl jóízűen a tábornok, — éppen ez a taktikája. Kijelentette, hogy résen lesz és kipuhatoja azt az urinőt, aki elcsábította tőle urát. Mert, hogy uri hölgy, az kétségtelen! Ilyen diskrétek, titkolódzó csak urihölgy érdekében maradnak a léhán megtántorodott házasmemberek. Hanem a főhadnagyné elszánt asszony! jaj annak, aki az ajkára kerül, evel a fegyverrel még az urát is harcképteleenné fogja tenni!

Nem láttam a leány arcát, egyszer sem fordult az atyjához, hangját sem hallottam többé! Néhányszor megrándult a válla, ennyi volt egész áruló jele benső küzdelmének.

Később megálltak, nagy torlóadás volt a jövőmenők áradatában, — ekkor egy olyan barátságos hang tört föl a tábornok ajkán, hogy szinte meglepett elözékenysége:

— Jó estét kedves báró!

Az az ismert alacsony, sápadt gavallér szívelyesen viszonzotta a köszöntést és azonnal odaszegődött a leány oldalára:

*

Most ősszel, hogy a társaság visszatért kellemes nyaralásából, — a korzó is megelénkült egy napon.

És újra viszontláttam ismeretlen ismerőseimet: a leányt, kinek karja bele volt öltve a báró karjába,

az immár mindenkire mosolygó tábornokot, és a főhadnagyot, akit alig ismertem föl — civilben.

*

Azonban a regény váratlan fordulata frappáns meglepetéstül szolgált az egész városnak. A báró házassága u. i. füstbe ment, menyasszony hijján! Mert Weér egy őrizetlen pillanatban karjába ölelte szerelmest és elszökött vele messze, messze, talán a „Senki szigetére” hol tudvalevőleg zavartalan a boldogság. Az csak természetes, hogy az öreg, döllyfős tábornokot menten megkönyékezte a guta, s még természetesebb, hogy nyugdíjba küldték.

Volna még egy szereplő, a hűtlenül elhagyott asszony, aki valóban rászolgált az „okos” jelzőre. Belátta, hogy borsujával önmagát sújta a legerzenyebben — és mert ráunt az egyedüliségre, elfogadta a legelső házassági ajánlatot, minek következtében megindította a válópört. Hihetőleg a tavaszi évfordulóg a társadalmi szabályok értelmében is révbé jutnak mindnyájan.

IRODALOM.

Magyar Vértanuk.

Irta: Palásthy Mareell.

A száz hársfa alól, a hol dicsőséges jövendőt álmódott a magyar nemzetnek a nagy fejedelem, régen szállt világgá a híres riadó szó, amely igazságos, keserű panaszát e szavakkal kezdte:

Recrudescunt vulnere . . .

A mai komor napokban a régi igazság keserű erejével kél életre a panasz: Felszakadoznak mi régi sebeink . . . Felszakadoznak s amíg a magyar szívek szorongva gondolnak arra, mit hoz a jövendő, a csüggedő lelkek visszamenekülnek a múlt emlékeihez, a dicsőséges, véres emlékekhez, a magyarság erejének ősförorsáihoz, amelyből a birodalom csodatevő vizét innia de jól esik a csüggedt lelkeknek.

Igy támadt föl új erővel a nemzeti hagyományok kultusza, amely napról-napra gyarapodik, tanúságot téve arról, hogy a magyar nemzet új Antheus módjára, a küzdelemben földre sújtva, újra és újra erőt kap nemzeti multjának teremtő anyaföldjéről.

Ennek a hatalmas nemzeti renesszánsznak meghódol a szinpad, amely történelmi levegőjű magyar darabokkal hódolhatja meg a közönséget. Ocskay brigadéros, Kuruc Feja Dávid, János vitéz, Gül baba. Az elnémult harangok, a Zéta, a Helyre asszony egy-egy fejezete ennek a renesszánsznak. Nem véletlen a magyar levegőjű darabok következetes sikere, hiába állítaná azt a skepticizmus. A szinpad a közönség izlésének tükré és ha a színházak egyre-másra adják elő a hazafias irányzatú, a magyar levegőjű darabokat, az csalhatatlan jele annak, hogy a magyar közönség ezeket a darabokat követeli.

Szögezzük ezt le, mint a komor idők reményt keltő szimptomáját.

Ennek az új életre kelő nemzeti közszellemnek igen értékes, igen érdekes irodalmi ajándékot nyújt az eleven toll, éles megfigyelésű és nagy tudású publicista, dr. *Kacziány Géza*, aki *Magyar Vértanuk Könyve* című diszművét tette le a magyar olvasóközönség asztalára.

Kétszeres értékű és kettős jelentőségű ez a diszmű. Egyrészt teljes világosságot gyújt a világosi fegyverletétel után kezdődő véres, sötét tragédiák komor homályába, másfelől pedig a nemzeti gyegylet pantheonjának, az 1848-as ereklyemuzeumnak ügyét is szolgálja. A diszmunka kiadója, Vass József ugyanis az album alakú diszes vásonkötésű remek könyv tisztá jövendelmét az ereklyemuzeumnak fontartására ajánlta föl.

A megrázóan érdekes és művészi tollal írt kötet a magyar vértanuk százainak tragédiájával ismeret meg. Sorra vonulnak fel a fekete sorokban a nemzet vértanuinak százzai, akiknek eddig nevét sem ismertük. Az aradi és pozsonyi tizenhárom dicsőséges mártíriumát aprólékos részletességgel írja le az illusztris szerző, aki a forrásmunkák, egykori feljegyzések és szemtanúk előadásából szürte le a magyar kálvária ez igaz történetét. Azután sorra kerül az erdélyi és bácskai vérfürdők leírása, az aradi, kufstein és olmuici várfogyók életének, keserves szenvedéseinek története.

A mindvégig érdekes művet a színes és fekete nyomású mulapoknak, az ereklyék reprodukcióinak, facsimilknek egész garmadája disziti, megkettőztette a diszmunka értékét.

Ezrével és ezrével kapkodja a magyar közönség a véres nagyidők és nagyértékű dokumentumát, amelyhez hasonló magyar könyve még nincs könyvespolcunknak. A gyönyörű diszmunkát épp amiat adhatja kiadója 6 korona és nyocvan fillérért, mert a megrendelések áradata sok ezer példány nyomtatását tette lehetővé.

Ez az a munka, amely valóságára váltja a könyvkinálás avult frázisát. Ez a könyv, a feleveneledett nemzeti szellem erejének szárnyán diadalmasan árasztja majd el a magyar földet s rövid időn valóban nem lesz magyar család, amelynek könyves asztaláról hiányoznak Kacziány Géza nagyértékű könyve.

Ezt a remekmunkát ösztintén ajánljuk minden könyvszerető magyar embernek, könyvtára részére nemesebb, szebb diszt keresve sem talál az újabb irodalom termésében.

Védjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pötléka**

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köszvényél,
csúznál és meghüéseknel bedörzsölés-
kép en használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üvege: fogadjunk el, amely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter özög-
jeggyessel ellátott dobozba van osomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: **Török
József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapiszétküldés.

**Törlesztéses kölcsönök
födbirtokokra.**

A magas kamatláb dacára kies-
közlik kölcsönöket födbirtokokra

**a régi olcsó
kamatláb mellett.**

A kölcsönök azonnal folyósíttatnak
kézpénzben.

Felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos
bankegyesületi igazgató
SZEGEDEN.

4153/1906. kig. szám

Árverési hirdetmény.

A lökert mögötti városi ákácerdő I-ső
részlete kihasználása folytán kikerült 1000
kéve rőzse, 16 rakás mintegy 20 kocsi tuskó,
14 rakás mintegy 20 kocsi különböző hosz-
szuságú és vastagságú tűzre való fa folyó
március hó 11-én vasárnap délután 2
órákor a helyszínen elárvereztetni fog.

Baja, 1906. március hó 7-én.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

Baja th. város törvényhi gazdasági munkás közvetítőjétől.

24—2/mk.özv. 1906.

Figyelmeztetés.

A m. kir. földmivélsügyi miniszterium 29/mun-
kasközv. 1906. számú eziránti fölhívása folytán:
figyelmeztetnek a munkásvállalkozók, hogy az
1899. XLII. t. c. 11. §-a értelmében annak, aki
másnak gazdaságában teljesítendő munkára máso-
kat akar szerződtetni, az erre vonatkozó szerződést
a munkásokkal a községi előljáróság Baján a tör-
vényhatósági gazdasági munkasközvetítő előtt
kell megkötni és ennek elmulasztása 15 napig ter-
jedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénz-
büntetéssel büntetendő kihágást képez.

Baja, 1906. évi március hó 4.

Dr. Moder Géza
aljegyző,
törvhi gazdasági munkás
közvetítő.

Szöllővessző!

A világhírű

Deleware

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellentálla!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző

eladás.

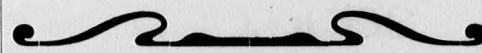
Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Alsó-Segesd. Központi iroda: Felső-Segesd.

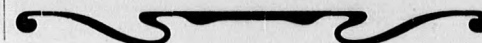
(Somogy megye.)

Himző előmunkásnő,

ki jó munkaerők felett rendelkezik,
egy előkelő cégnél egész éven át
munkát kaphat.

Ajánlat a kiadóhivatalhoz küldendő.

Meghívó

a „**Délmagyarországi Gyapjufonó és Vattagyár Részvénytársaság**“-nak folyó évi március hó 31-én délelőtt 10
órákor Szabadkán, a **Bárány-szállóban tartandó**

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

NAPIREND. 1. Az igazgatóság jelentése. 2. A zárszámadások előterjesztése, a felügyelő-bizottság jelentésével. 3. A mérleg megállapítása. 4.
Három felügyelő-bizottsági és egy felügyelő-bizottsági póttagnak egy évre való megválasztása. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Indítvány 100,000 korona
értékű elsőbbségi kötvények kibocsájtása tárgyában. 7. Indítvány a társulati 1000 koronás részvényeknek 200 koronás részvényekre leendő felcserélése tár-
gyában. 8. Az alapszabályok módosítása.

Azon tisztelt részvényesek, kik ezen közgyűlésen résztvenni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 20. §-ának értelmében
f. évi március hó 23-ika déli 12 óráig vagy Budapestben, dr. Löw Antal ügyvéd urnál (VI., Teréz-körut 29.), vagy Szabadkán Kunetz Kálmán, vagy Kramer
Antal urnáknál igazoló jegy mellett letenni.

Az igazgatóság.

MÉRLEG-SZÁMLA				1905. DECEMBER HÓ 31-ÉN				Teher	
Fsk. l.	Vagyon			Fsk. l.					
38	Pénztár számlán	1713	99	37	Részvény számlán	200000	—		
33	Ingtalan	25000	—	40	Hitelezők	148576	57		
34	Gyárápületek	70000	—	46	Elfogadvány	15273	67		
35	Gépek	104970	84	53	Tartalékalap	14000	—		
36	Berendezés	13790	02						
39	Áru	98178	99						
41	Adósok	45040	79						
43	Gyártási költség (szén és zsiradék) számlán	4317	36						
44	Költség (átmeneti) számlán	700	—						
48	Utánvét	65	10						
50	Postatakarék	2520	24						
	Veszteség	11552	91						
		377850	24			377850	24		

VESZT- ÉS NYER SZÁMLA				1905. DECEMBER HÓ 31.				Nyereség.	
Fsk. l.	Veszteség.			Fsk. l.					
35	Gépek érték csök. 5% leírás	5524	78	39	Áru számlán	62172	09		
36	Berendezés 5% leírás	725	79	52	Előlegek	116	50		
42	Munkabér számlán	10569	33		Veszteség	11552	91		
43	Gyártási költség	22792	55						
44	Költség	10533	82						
45	Fizetések	16813	31						
47	Kamat	4126	50						
49	Bérmentesítés	139	42						
51	Jutalék	2616	—						
		73841	50			73841	50		

A könyvelésért:

Reiner Dezső s. k.

Az igazgatóság:

Kramer Antal s. k.

Kunetz Kálmán s. k.

Dr. Löw Antal s. k.

Balog Ernő s. k.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság:

Kandell Zsigmond s. k.
felügy. biz. tag.

Füredi Jákó s. k.
felügy. biz. elnök.

Kun Ede s. k.
felügy. biz. tag.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCAI FIÓKJA

Alaptőke 15,000.000 kor.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 18.

Tartalék 2,225.000 kor.

Sürgőnycim: Nádorutcai Hazabank. Telefonszám: 86-01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület

új nyereménykötvényei.

Az első ciklusban évenként háromszor június 5, október 5, február 5

3000.000

6000.000

3000.000

koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000 és 20.000, 40.000 és 20.000

koronás mellényeremények kerülnek sorsolásra.

Egy évi nyeremények összege:

1,571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy

okvetlenül kisorsoltatik.

A nyeremények főösszege:

32,221.300 kor.

a törlesztési huzások főösszege:

36,938.750 kor.

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhúzásokon való játék csak a vételár kamataiba kerül, mert a legkisebb nyeremény és a törlesztéses húznál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhúzásokon végig — tehát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménnyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezkesedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkor pontos napi árfolyamon darabonként 20 kor. foglalót kiktöve. A sorsjegyekre kívánatra igen jutányos feltételek mellett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállított részletvekre

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. március hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az áron árfolyamemelkedés esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számat tartalmazó törvényesen kiállított részletivet, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) Készpénzfizetésre:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja Budapest, V., Nádor-utca 18.

Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt küldeni. Mai postával küldök Önöknek foglalólul darabonként 20 koronát, azaz összesen koronát, míg a hátralékos összeget sziveskedjenek utánvéttel beszedni.

folyószámlán hitelezni

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás.)

Pontos lakáscíme:

Megrendelési jegy:

b) Részletve:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utcai fiókja Budapest, V., Nádor-utca 18.

Megrendelek Önöknél a prospektusokban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-c. értelmében kiállítandó részletve darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt. A vételárat darabonként koronás havi részletben fogom törleszteni. Az első részletet összesen kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt

A megrendelő neve:

(olvasható aláírás.)

Pontos lakáscíme:

1392/1906. kapt. sz.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala, mint I. f. iparhatóság által közhírré tétetik, hogy a városi zálogintézetben elzálogosított s 1906. január végével lejárt, de ki nem váltott, sem meg nem hosszabbított zálogtárgyak 1906. évi március hó 27. és következő napjain d. u. 2-5 óra közötti időben a vásártéri nagykaszárnya zálogházi helyiségében eladatni fognak.

Baja, 1806. március hó 6-án.

Scheibner Gyula,
rendőrkapitány.

19076/1905. kig. szám.

Hirdetmény.

A Pestmegyei sárközi ármentesítő társulat által benyújtott, a Baja város határában lévő védőtöltések kiegészítéséből álló víziművekre s a bajai gátórházra vonatkozó, a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 1904. évi március hó 11-én 23282/V. szám alatt kelt rendeletével kivételre alkalmasnak talált tervek és iratok, amelyek alapján foganatosított munkálatok a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur által utólagosan engedélyezve lettek, továbbá a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatal által kiadott hatósági szakértői vélemény, az 1885. évi XXXIII. t.-c. 74. §-a értelmében, folyó évi március hó 12-től 19-ig bezárólag 8 napra meghirdettetnek és a hirdetési 8 napon tul, folyó évi április hó 18-ig bezárólag 30 napra a városi kiadó hivatalban közszemlére kitétettek, mely idő alatt minden, a tervezetre vonatkozó nyilatkozat az érdekeltek által Baja város polgármesterénél nyújtandó be.

Miről a budapesti m. kir. folyammérnöki hivatal, a Pestmegyei sárközi ármentesítő társulat, a szekszárd-bátai ármentesítő társulat, Baja törvényhatósági város, Érsekcsanak, Bajaszentistván, Szeremle, Szekszárd, Decs és Bata községek, valamint az érdekeltek közvetlen adófizetők ezen hirdetményre értesítettek.

Baja, 1906. évi február hó 28.

Polgármester helyett:

Weisz Nándor
tanácsnok.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken átfurt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi. Kétly. Tauszk. Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyuviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

STAMPFL JENŐ

fűszerkereskedésében.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók.

Pénz

500.000 kor. kiadó

köztisztviselők, katonatisztek és nyugdíjasok részére.

5-25 évre

Budapest és környékén lévő házak, villák, telkek és vidéki földbirtokra. I., II., III. helyre.

Országos Földhitel,

Budapest, Erzsébet-körut 2.

Ócska gépeket veszünk és becsereélünk.

Nyomatott Kollár A. gyorsajtóján Baján.

Egy jó karban levő

kerékpár

igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Ezennel közhírré teszem, hogy f. hó 17-én d. u. 2 órakor a volt kizsállási uradalmi telket, mely 22 háztelekből áll, külön, egyenként a helyszínen nyilvános árverésen eladom, mely napra az érdeklődő és vevőközönséget ezennel meghívom.

Özv. Dr. Bartsch Samuné.

1297/1906. kpt. sz.

Hirdetmény.

Baja város kapitányi hivatala részéről közhírré tétetik, miszerint f. hó 1-én a Szegedi Bankban 40 korona találtatott.

Jogos tulajdonosa egy év alatti jelentkezésre felhivatik.

Baja, 1906. évi március hó 2.

Scheibner Gyula
rendőrkapitány.